

అధ్యాయం 19 నీడలు మరియు తీగల కథలు - తోలుబొమ్మలాట

0680CH19

మనమందరం బొమ్మలు, కార్లు, రాకెట్లతో ఆడుకున్నాం, కథలు, పాత్రలు సృష్టించాం కదా? ఆపదలో ఉన్నవారిని రక్షించడానికి లేదా చాక్లెట్ డ్రీమ్ ల్యాండ్ లో సాహసం చేయడానికి మేము మా చిన్న బొమ్మను తయారు చేసాము. కీలుబొమ్మలాట అంటే ఇదే!

తోలుబొమ్మలాట ఒక ప్రదర్శనను సృష్టించడానికి నిర్మిత బొమ్మలు లేదా ప్రాతినిధ్యాలను ఉపయోగించే కళ. తోలుబొమ్మలాటలు ఈ బొమ్మలను చేతి కదలిక, తీగలు లేదా రాడ్లు వంటి వివిధ పద్ధతుల ద్వారా కథలు చెప్పడానికి, వినోదం కలిగించడానికి లేదా ప్రేక్షకుల ముందు సందేశాలను తెలియజేయడానికి తారుమారు చేస్తారు.

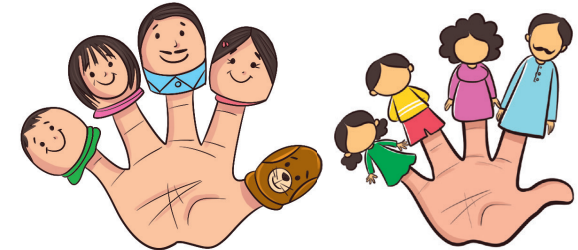
స్నేహితుల నుండి తయారు చేయండి మరియు వారిని మాట్లాడేలా చేయండి!

ప్రత్యామ్నాయంగా, మీరు మీ చిత్రాన్ని కూడా గీయవచ్చు కాగితం మీద చేయి వేసి అక్షరాలను సృష్టించండి.

ఇప్పుడు మనం మరో అడుగు ముందుకేసి సింపుల్ గా క్రియేట్ చేద్దాం. **వేలి తోలుబొమ్మలు..**

కత్తెర మరియు జిగురుతో ఒక సాధారణ కప్పును సృష్టించడానికి కాగితాన్ని మీ

సాధారణ వేలి తోలుబొమ్మలు

కానెస్ట్ లను పరిచయం చేశారు.

- చేతి తోలుబొమ్మలాట
- కర్ర మరియు నీడ తోలుబొమ్మలాట
- భారతదేశంలో తోలుబొమ్మలాట

సన్నివేశం 5: చేతి తోలుబొమ్మలాట - వేలు, సాక్స్ మరియు గ్లోవ్

తోలుబొమ్మలు అన్ని ఆకారాలు మరియు పరిమాణాలలో వస్తాయి. తోలుబొమ్మ ఎలా ఉండాలనే దానిపై నిర్దిష్ట నియమం లేదు. ఇది మీ సృజనాత్మక కల్పన వలె ప్రత్యేకమైనది కావచ్చు. అన్నింటికంటే సరళమైన దానితో ప్రారంభిద్దాం - మీ చేయి! మీరు సృష్టించాలనుకునే పాత్రల యొక్క సరళమైన ముఖాలను (మీ కుటుంబం లేదా

వేలు, వేర్వేరు ముఖాలు, చేతులు మరియు కాళ్ళను గీయండి. ఇప్పుడు, మీరు ఈ పాత్రలకు ఒక పేరు పెట్టి, మీ స్వంత కథను సృష్టించుకోవచ్చు!

తోలుబొమ్మను ఎలా తయారు చేయాలో పరిమితులు లేదా నియమాలు లేవు కాబట్టి, మీ తోలుబొమ్మను సజీవంగా ఉంచడానికి వివిధ మార్గాలను ప్రయత్నించండి!

జంతు పాత్రలు

ప్రత్యేక పాత్రలు

పురాణం, ఇతిహాసంలోని పాత్రలు

మీ వేళ్ళను కాళ్ళుగా ఉపయోగించండి.

సాక్ మరియు గ్లోవ్ తోలుబొమ్మలు

మీ ఊహకు మరింత పాత్రను జోడించే తోలుబొమ్మలను తయారు చేయడానికి మరొక మార్గం - సాక్ లేదా గ్లోవ్ తోలుబొమ్మ.

మీ స్వంత సరళమైన సాక్స్ తోలుబొమ్మను తయారు చేయడానికి దశల వారీ గైడ్ ఇక్కడ ఉంది.

దానికి ఒక పేరు ఇవ్వండి మరియు మీ స్వంత సంభాషణను సృష్టించండి!

				
ఇంట్లో ఉన్న ఏ సాక్ అయినా తీసుకోండి.	అది దృఢంగా అయ్యే వరకు మీ చేతిపై ధరించండి.	నాలుగు వేళ్లు మరియు విడిగా బొటనవేలు చుట్టూ ఎలాస్టిక్ లేదా రబ్బర్ బ్యాండ్ ఉంచండి.	ప్రత్యామ్నాయంగా, మీరు నోటి ప్రాంతాన్ని కత్తిరించవచ్చు మరియు తెరవవచ్చు మరియు కార్బోర్షను అతికించవచ్చు.	కళ్లు, నాలుక, వెంట్రుకలు, ముక్కు, ఇతర లక్షణాలను మీకు కావలసిన విధంగా జోడించండి.

గ్లోవ్ తోలుబొమ్మ సంభాషణ

వేలి తోలుబొమ్మ సంభాషణ

సాక్ తోలుబొమ్మ సంభాషణ

క్రియ

రెండు అక్షరాలను సృష్టించండి. మీ ఉపయోగించండి కల్పన. మనుషులు కావచ్చు, జంతువులు కావచ్చు. లేదా గ్రహాంతరవాసుల వంటి ఊహాజనిత పాత్రలు. మీరు పులి మరియు దెయ్యం లేదా వృద్ధుడు మరియు కుక్క వంటి కలయికలను కూడా సృష్టించవచ్చు.

లక్షణాలను జాబితా చేయండి. ఒక పేరు మరియు భావోద్వేగాన్ని ఇవ్వండి - అవి తమాషాగా ఉన్నాయా, కోపం లేదా విచారం?, మాట్లాడే శైలిని కేటాయించండి.

సరళమైన సంభాషణ రాయండి. స్క్రిప్టులోని మూడు భాగాలు గుర్తున్నాయా? ఈ రెండు పాత్రలు మాట్లాడే పరిస్థితి, సంఘర్షణ ఉండేలా చూసుకోవాలి.

ప్రదర్శన సమయం

ఈ ప్రదర్శనను మీ తరగతిలో లేదా మీ కుటుంబానికి ప్రదర్శించండి. మీరు ఇప్పుడు కీలుబొమ్మలాట!

భారతదేశంలో చేతి బొమ్మలు

మీ తదుపరి తోలుబొమ్మ ప్రదర్శన కోసం మీరు కొత్త ఆలోచనల గురించి ఆలోచిస్తున్నప్పుడు, తోలుబొమ్మలాటతో సంబంధం ఉన్న మన దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలను అన్వేషిద్దాం.

1. సఖి కుందేయ్ మరియు సఖి తరువాత - ఒడిశా	2. పావకటకలి పావకూతు - కేరళ	3. పుతుల్ తో - బెంగాల్	
<ul style="list-style-type: none"> • ప్యాపియర్ మచ్చ, కలప లేదా గుడ్డతో తయారు చేయబడింది మరియు ప్ర కా శ వం త మై న , ఉల్లాసకరమైన ముఖాలను కలిగి ఉంటుంది. • వారు నృత్యం చేయడం మరియు పాడటం ఇష్టపడతారు, మరియు వారి కథలు తరచుగా హాస్యం మరియు ఆనందంతో నిండి ఉంటాయి. • ఇవి ఒడిషాలో పండుగలు మరియు వేడుకలలో ప్రసిద్ధ భాగం. 	<ul style="list-style-type: none"> • అని పిలువబడే రంగురంగుల మరియు నాటకీయ నృత్య రూపం నుండి ప్రేరణ పొందింది కథకళి. • చెక్కతో తయారు చేసి క్లిష్టమైన దుస్తులు, ఆ భ ర ణా ల తో అలంకరించారు. • వారు చెప్పే కథలు తరచుగా వీటిపై ఆధారపడి ఉంటాయి. రా మా య ణం [మా ర్చ] మరియు మహాభారతం. 	<ul style="list-style-type: none"> • మట్టితో తయారు చేసి, కథన శైలిలో ఒక ప్రత్యేకమైన శైలిని కలిగి ఉంటారు. • వీరు తరచూ కథలు చెబుతుంటారు. కృష్ణుడు, రాధల గురించి, మరియు వర్తమాన సంఘటనలు కూడా. • లయకు అనుగుణంగా చప్పట్లు కొడుతూ ఒకరికొకరు పూలదండలు వేసుకోవచ్చు. అవి ఆడటానికి చాలా సరదాగా ఉంటాయి. 	

తోలుబొమ్మలాట ట్రివియా

- భారతదేశంలో మూడు వేల సంవత్సరాలకు పైగా కథలు చెప్పడానికి తోలుబొమ్మలను ఉపయోగించారు. ఓ ఇంట్రెస్టింగ్ స్టోరీ ఉంది. ఋషి వ్యాసుడు లో భాగవత పురాణం. ఇది చెక్క తోలుబొమ్మలను తీగలతో నియంత్రించడం గురించి మాట్లాడుతుంది.
- రోజంతా పని చేసిన రైతులు తోలుబొమ్మలాట ప్రదర్శనలు చేస్తూ రిలాక్స్ అయ్యారు.

సన్నివేశం 6: కర్ర మరియు నీడ తోలుబొమ్మలాట

ఇది తోలుబొమ్మలాట యొక్క ఒక రూపం, దీనికి కొన్ని ప్రాథమిక అమరిక అవసరం. దీనిని దీని ద్వారా చేయవచ్చు మీరు తరగతిలో లేదా ఇంట్లో. మీరు మీ చుట్టూ మీరు కనుగొనగల కొన్ని ప్రాథమిక మెటీరియల్ అవసరం.

మీరు మీ స్వంతంగా చేతి తోలుబొమ్మలు మరియు సాక్ తోలుబొమ్మలు చేయగలిగినప్పటికీ, ఈ రెండు రూపాలకు మీరు బృందాలలో పనిచేయాల్సిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి, మీ తోలుబొమ్మలాటల ముఠాను కనుగొనండి!

తరగతిని ఐదారుగురు పిల్లలతో కూడిన బృందాలుగా విభజించాలి. ప్రతి టీం వారు చెప్పదలచుకున్న కాన్సెప్ట్ లేదా కథను నిర్ణయిస్తుంది. ప్రతి బృందం మూడు నుండి నాలుగు పాత్రలతో ఒక సాధారణ స్క్రిప్ట్ ను సృష్టిస్తుంది. అప్పుడు తోలుబొమ్మలను తయారు చేయడానికి బృందం కలిసి పనిచేస్తుంది.

కర్ర తోలుబొమ్మలు

కర్ర తోలుబొమ్మలు తయారు చేయడం సులభం మరియు పిల్లలు చాలా సరదాగా ఉండటానికి కూడా అనుమతిస్తుంది.

- మీ కథలోని అన్ని పాత్రల చిత్రాలను గీయండి మరియు రంగు వేయండి మరియు వాటిని ఆకారంలో

కత్తిరించండి.

- కనీసం ఆరు అంగుళాలు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్న కర్రలను కనుగొనండి. ఇది చెట్టు నుండి వచ్చే కొమ్మలు, ఐస్ క్రీమ్ కర్రలు లేదా గట్టిగా ఉండే కార్టోన్ స్ట్రెప్స్ కావచ్చు.
- మీరు గీసిన పాత్రల చిత్రాలను కర్ర యొక్క ఒక చివరకు అతికించండి, తద్వారా మీరు ఒక చివరను మరియు తోలుబొమ్మ మరొక చివరను ఉంటుంది (చిత్రం చూడండి).

మీ కర్ర తోలుబొమ్మలు సిద్ధంగా ఉన్నాయి!

పప్పెట్ షో డ్రేమ్

మీరు సృష్టించిన అన్ని అక్షరాలకు సరిపోయేంత పెద్దదైన ఒక సాధారణ దీర్ఘచతురస్రాకారంలో కార్డ్ బోర్డ్ ను కత్తిరించండి.

ఐచ్చికం: మీరు మీ స్క్రిప్ట్ ప్రకారం తగిన చిత్రాలతో ప్రేము అలంకరించవచ్చు. మీరు అడవి లేదా వీధి మొదలైన వాటికి తగిన నేపథ్య చిత్రాన్ని కూడా జోడించవచ్చు.

మీరు ప్రదర్శనకు సిద్ధంగా ఉన్నారు! ప్రతి జట్టు సభ్యుడు ఒక పాత్రను తీసుకుంటాడు మరియు బృందం తోలుబొమ్మ ప్రదర్శనను ప్రదర్శిస్తుంది.

ఇప్పుడు మీరు కర్ర తోలుబొమ్మలాట ప్రదర్శనను సిద్ధం చేశారు, షాడో తోలుబొమ్మలాట కేవలం ఒక అడుగు దూరంలో ఉంది.

నీడ బొమ్మలు

మీరు కార్టూన్ ప్రేమై తెల్లని గుడ్డను జోడించవచ్చు మరియు టార్ప్ వంటి కాంతి యొక్క ఒకే మూలాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. నీడ తోలుబొమ్మలాట కోసం గుర్తుంచుకోవలసిన కొన్ని అంశాలు -

- వెలుతురు రాకుండా చూసుకోవాలి. నీడ యొక్క పదును వలె ఎక్కువగా వ్యాపించింది అనేది దానిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కాంతిని స్థిరమైన ఉపరితలంపై ఉంచాలి, కాబట్టి అది కదలదు.
- నీడలో రంగు, ముఖకవళికలు

మొదలైనవి కనిపించవు కాబట్టి పాత్ర రూపురేఖలు చాలా ముఖ్యమైనవి. అవుట్ లైన్ మీ ప్రేక్షకులకు పాత్రను చెప్పగలగాలి.

షాడో తోలుబొమ్మలాట ద్వారా కథలను సృష్టించడానికి మీరు ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు, ఒక దేశంగా, నీడ తోలుబొమ్మలాట కళలో మనం ఎంత పురోగతి సాధించామో తెలుసుకుందాం.

భారతదేశంలో స్టిక్ మరియు పాడో తోలుబొమ్మలు

భారతదేశంలో నీడ తోలుబొమ్మలాట 2000 సంవత్సరాలకు పైగా ఉనికిలో ఉంది. రాముడు, కృష్ణుడి కథలు అత్యంత

ప్రాచుర్యం పొందాయి. ఈ క్రింది చిత్రాలలో, ప్రతి తోలుబొమ్మ యొక్క వివరణ స్థాయి మరియు సంక్లిష్టమైన రూపకల్పనలను గమనించండి. మన కళాకారులు ఎంత ప్రతిభావంతులు!

1. తోలు బొమ్మలాట ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ నుంచి..	2. తోలుబొమ్మలాట కర్ణాటక నుండి	3. రావణ ఛాయా ఒడిషా నుండి	
<ul style="list-style-type: none"> • సంక్లిష్టమైన తోలు బొమ్మలు, జాగ్రత్తగా కత్తిరించి పెయింట్ చేయబడ్డాయి. • ఈ తోలుబొమ్మలు చాలా బాగా డాన్స్ చేయగలవు. • ఈ తరహా తోలుబొమ్మల్లో హనుమంతుని కథలు ఎంతో వినోదాత్మకంగా ఉంటాయి. 	<ul style="list-style-type: none"> • వీటిని తోలుతో తయారు చేస్తారు. మరియు రంగును ఉపయోగించండి. • ప్రొపైల్ మరియు ఫ్రంట్ వ్యూ యొక్క కళ్ళు కలిసి ఉండండి. • తోలుబొమ్మలాట పాడి, పాత్రలకు ప్రాణం పోసేలా సౌండ్ ఎఫెక్ట్స్ చేసి, కథలను మరింత ఉత్తేజపరుస్తుంది. 	<ul style="list-style-type: none"> • ఈ స్టైల్ లో బ్లాక్ అండ్ వైట్ తోలుబొమ్మలను అందంగా రూపకల్పన చేశారు. • తోలు బొమ్మలు కథను తిరిగి చెప్పాయి రామాయణం[మారు]. • రావణుని తోలుబొమ్మ సాధారణంగా మిగిలిన తోలుబొమ్మల కంటే 1 అడుగు పెద్దదిగా ఉంటుంది. 	
			

యాక్టివిటీ — మీ స్వంత తోలుబొమ్మ ప్రదర్శన చేయండి!

తోలుబొమ్మలు - సిద్ధంగా ఉంది ✓

ఫ్రేమ్ — సిద్ధంగా ఉంది ✓

బ్యాక్ డ్రాప్ - సిద్ధంగా ఉంది ✓

స్క్రిప్ట్ - సిద్ధంగా ఉంది ✓

అయితే డైలాగులు ఎవరు చెబుతారు? తోలుబొమ్మలు మాట్లాడతాయా? కాదు! మీరు మాట్లాడగలరా? అవును! కానీ అది నీలాగే వినిపిస్తుంది ... మీ క్యారెక్టర్ ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: వాయిస్ మాడ్యులేషన్

తోలుబొమ్మలాటలో వాయిస్ మాడ్యులేషన్ మీ తోలుబొమ్మకు దాని భావాలకు లేదా అది చెప్పే కథకు సరిపోయేలా విభిన్న స్వరాలను ఇస్తుంది. కాబట్టి, మీ తోలుబొమ్మ సంతోషంగా ఉన్నప్పుడు, మీరు మీ స్వరాన్ని ఉల్లాసంగా మరియు ఉల్లాసంగా వినిపించవచ్చు. h-pదురదగా ఉంది. ఇది భయానకమైన కథను చెబుతుంటే, మీరు విభిన్న పాత్రలుగా నటించినప్పుడు మీరు వేర్వేరు స్వరాలతో ఎలా ఆడుకుంటారో అదే విధంగా రహస్యంగా

అనిపించడానికి మీరు మీ స్వరాన్ని తగ్గించవచ్చు. ప్రదర్శనను మరింత ఉత్తేజకరంగా మరియు ఆహ్లాదకరంగా చేయడానికి మీరు మీ తోలుబొమ్మతో అదే చేయవచ్చు!

మీరే రెండు పాత్రలు చేస్తున్నప్పుడు ఇది చాలా ముఖ్యం. గెలిచిందిమీ రెగ్యులర్ వాయిస్ లా అనిపించే రెండు పాత్రలకు ఒకే వాయిస్ వినడం బోర్ గా అనిపించిందా? కాబట్టి, రెండు పాత్రలు ఒకదానికొకటి భిన్నంగా మరియు మీ స్వంత స్వరం నుండి భిన్నంగా ఉండాలి.

మీరు తోలుబొమ్మలాట, కర్ర తోలుబొమ్మలాట లేదా నీడ తోలుబొమ్మలాట అయినా ఏ రకమైన తోలుబొమ్మలాటకైనా ఇది వర్తిస్తుంది. మీ వాయిస్ మీద వర్క్ చేయాలి. గుర్తుంచుకోండి, అది కీలుబొమ్మ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పాత్రకు సరిపోతుంది!

ఉదాహరణ - ఒక ముసలివాడికి పెద్ద గొంతు ఉండదు!

మీరు చేసిన తోలుబొమ్మలతో తోలుబొమ్మ ప్రదర్శన కోసం మీ స్క్రిప్ట్ నుండి పంక్తులను ప్రాక్టీస్ చేస్తూ ఉండండి. మీరు ఇప్పుడు తోలుబొమ్మ ప్రదర్శనను నిర్వహించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. మీ ప్రేక్షకులను సిద్ధం చేసుకోండి.. వెళ్ళండి!.. వెళ్ళు!

తోలుబొమ్మలాట క్రీడివియా

- కృష్ణదేవరాయలు, విక్రమాదిత్య వంటి భారతీయ రాజులు తోలుబొమ్మలాటను ఎంతగానో ఇష్టపడేవారు, ఈ అద్భుతమైన ప్రదర్శనల కోసం వారి స్వంత ప్రత్యేక థియేటర్లను కలిగి ఉన్నారు.
- లింగ సున్నితత్వం మరియు సురక్షితమైన మరియు అసురక్షిత స్పర్శపై అవగాహన వంటి విలువలపై విద్యార్థులలో అవగాహన కల్పించడానికి తోలుబొమ్మలాట ఒక ప్రభావవంతమైన పద్ధతి.
- నేడు, భారతీయ తోలుబొమ్మలాట సంప్రదాయాన్ని మరింత ఉత్తేజపరిచేందుకు కొత్త పద్ధతులు మరియు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని తీసుకురావడం ద్వారా దానిని సజీవంగా ఉంచుతుంది.

ఈ క్రింది వాటికి ఒక స్వరాన్ని కనుగొనండి మరియు ఆ స్వరంలో క్రింది గీతలను చెప్పండి:

"మీరు భోజనం చేశారా?"		"నాకు పార్కులో ఆడాలని వుంది!"	
"హలో! నాతో కలిసి రన్నింగ్ రేస్ కి వెళ్ళాలనుకుంటున్నావా?"		"నాతో ఆడుకుంటావా?"	